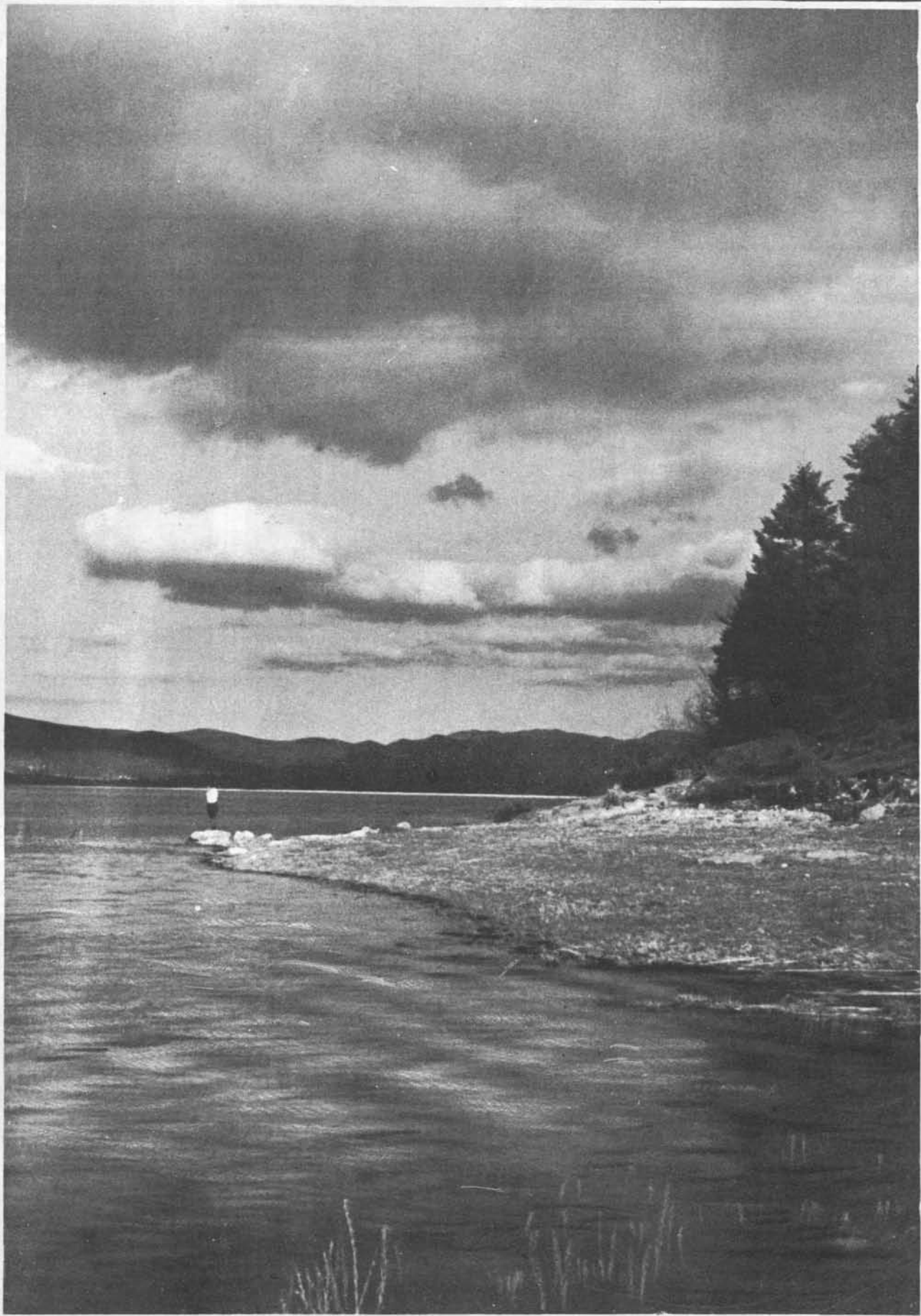

Ilustrirani **Slovenec**

Leto II. Tedenska priloga „Slovenca“ z dne 11. aprila 1926, šte. 82. Štev. 15.

Lepote naše slovenske zemlje: Motiv s cerkniškega jezera.
(Fot. J. Skerlep.)

Gospa Kollontay,

ki je opravljala doslej posle sovjetskega poslanika na Norveškem, je bila te dni odpoklicana. Ona je doslej edina ženska, ki je zavzemala tako važno mesto.

Nova češka uradniška vlada.

Kakor znano so po obolenju Svehle razbili socialisti dosedanjo češko vlado, katero je zamenjala sedaj uradniška. Od leve na desno stoje: Slavik (kmetijstvo), Kallay (Slovaško), Riha (železnice), Fatka (pošte), Engliš (finance), Černý (predsedstvo in notranje), Hausmann (justica), Syrový (vojna), Schiebl (soc. skrb), Peroutka (trgovina).

S proslave obletnice madjarske »osvoboditve« dne 15. marca t. l.:

Madjarski državni upravitelj Horty s svojim spremstvom.

Rabindranath Tagore,

znameniti indijski pesnik, ki je smrtno obolel.

Z mednarodnega šahovskega turnirja na Semmeringu, ki je vzbudil tudi pri nas toliko pozornost. — V zadnji vrsti stoje od leve na desno: Spielmann, Knoch, Treybal, Davidson, Reti, Vajda, Vates, Gilg, Tartakower, Wolf in Mollner; spredaj pa sedijo: Niemcović, Aljehin, Grünfeld, Tarrasch, Michel, Tietz, Vidmar in Rubinstein. Zmagovalec je bil Dunajčan Spielmann, drugo nagrado je odnesel Aljehin, naš Vidmar pa žal le tretjo, dasi je premagal tudi Aljehina.

R. Skubie,

generalni ravnatelj »Trboveljske premogokopne družbe«.

Pogled na del II. arhitektonske razstave,

ki se vrši te dni v Jakopičevem paviljonu v Ljubljani. Razstavila sta arhitekta R. Kregar in I. Spinčič ter njiju učenci in je vzbudila v umetniških krogih mnogo pozornosti.

Novi »Dom narodnega zdravja« na Sušaku,

ki je bil nedavno otvorjen istočasno z lepo uspelo razstavo »Mati in otrok«.

Fran Šuklje,

dvorni svetnik v p., bivši včletni dež. in drž. poslanec ter kranjski dež. glavar, ki je izdal te dni prvi zvezek svojih spominov. Ker je bil pisatelj gotovo najmočnejša slovenska politična osebnost v zadnji četrtini preteklega stoletja, bodo vzbudili njegovi spomini nedvomno veliko pozornost. Slika je iz l. 1888.

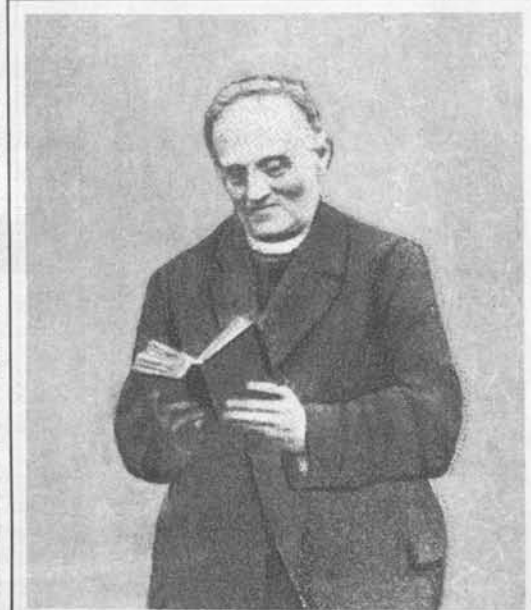
Slike k „Slovenskemu biografskemu leksikonu“.

Baudouin de Courtenay,
(* 1845) poljski jezikoslovec.

Bulovec Anton,
(* 1869) naravoslovec.

Bile Janez,
(1859—1906) pesnik.

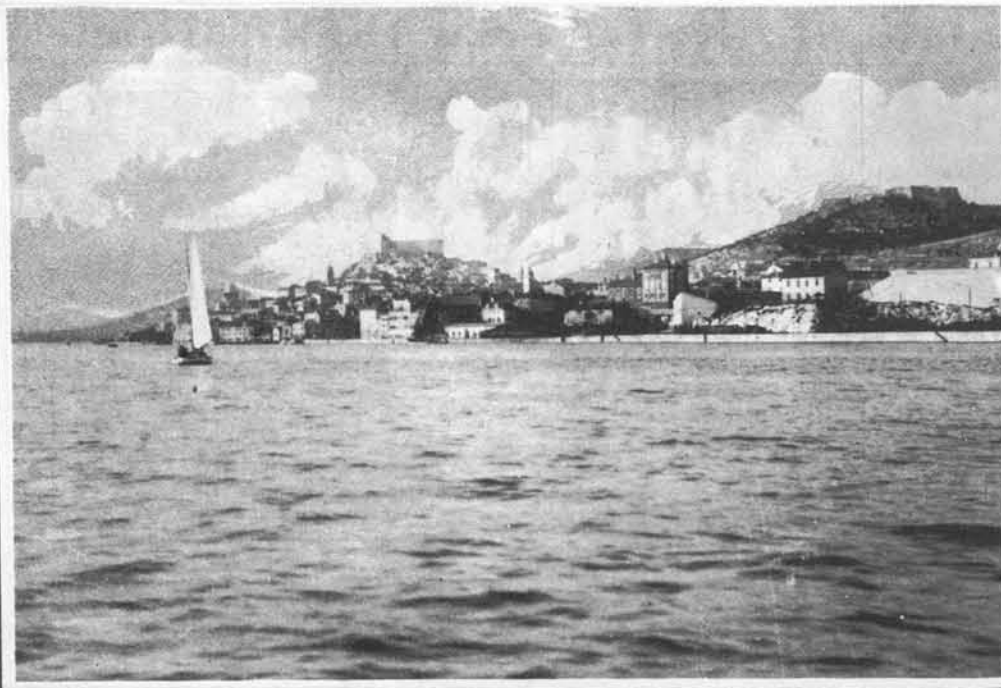
Kopališče Baška na otoku Krku,
najbolj priljubljeno obmorsko letovišče Slovencev.
Slika na desni: Iz bujnega dalmatinskega rastlinstva.

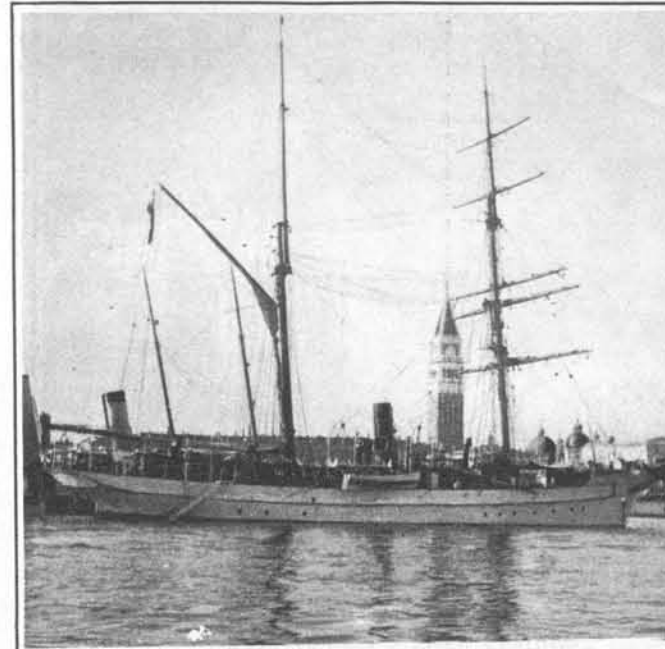
Dalmatinski Vintgar:
Slap Krke pri Šibeniku.

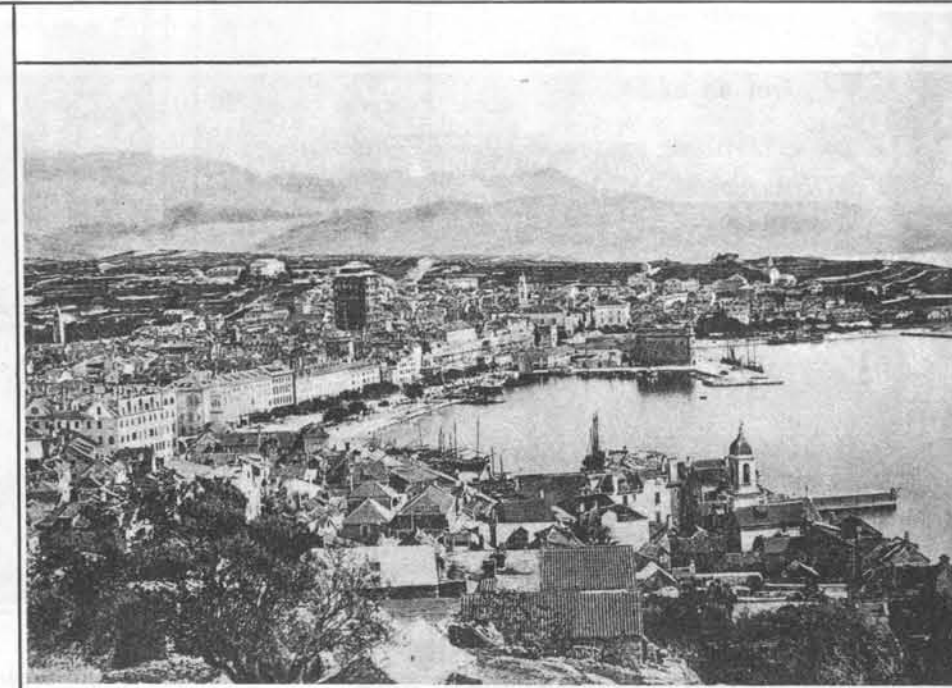
Pogled na Zadar, nekdanje glavno mesto Dalmacije,
ki pa pripada sedaj z najbližjo okolico Italiji. Več kot gotovo pa je, da bomo morali ta
trn čimprej izdreti iz našega telesa.

Pogled na Šibenik od juga.
Slika na desni: Portal katedrale v Trogiru iz l. 1240.

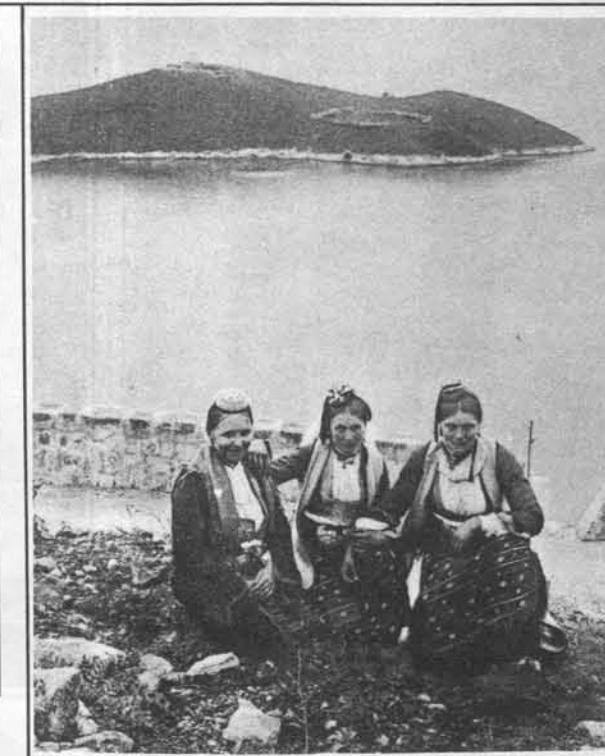
»Vila Velebita«
šolska ladja slušateljev naše pomorske akademije
(slikana je v Benetkah in je videti v ozadju še
dloževno palačo).

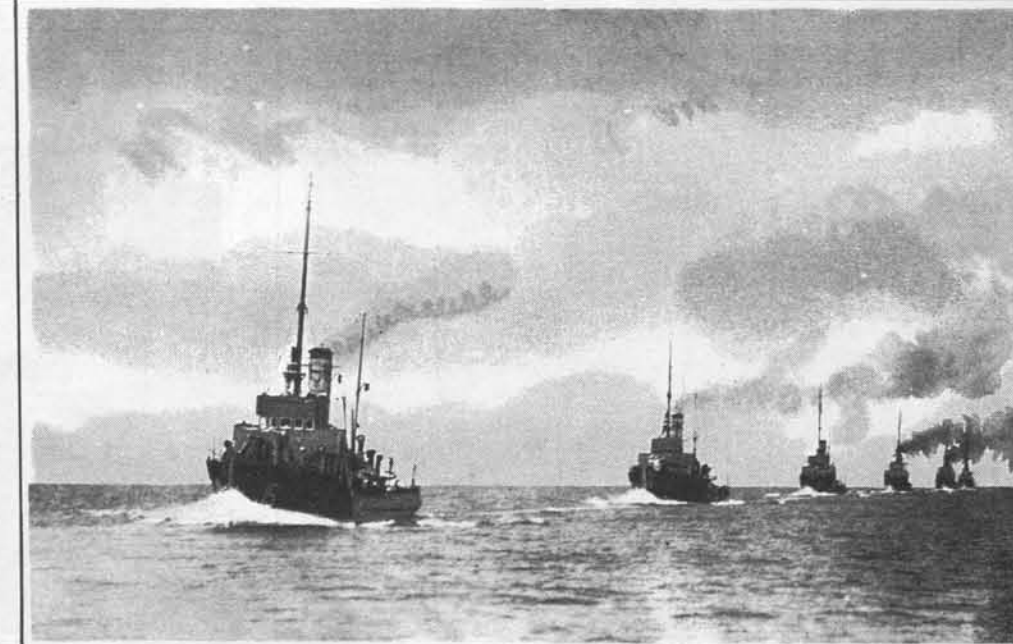
Pogled na Split, sedanje glavno mesto Dalmacije.

Pogled na Dubrovnik, jugoslovanske Benetke.
Slika na desni: Dalmatinke iz dubrovnške okolice v narodni noši. V ozadju otok Lokrum.

**Manevriranje naše vojne mornarice
s torpedom.**

**Eskadra naše vojne mornarice
v dalmatinskih vodah vozi v brazdic.**

Higijena naših kmetiških hiš.

Tip nezdrave kmetiške bajte
s hlevom in svinjakom, kjer kraljuje jetika.

Lesena kmetiška bajta z Dolenjskega
s tako nezdravimi premajhnimi okni, zaradi česar primanjkuje v notranjosti svetlobe in zraka ter se bohotno razvijajo bolezni.

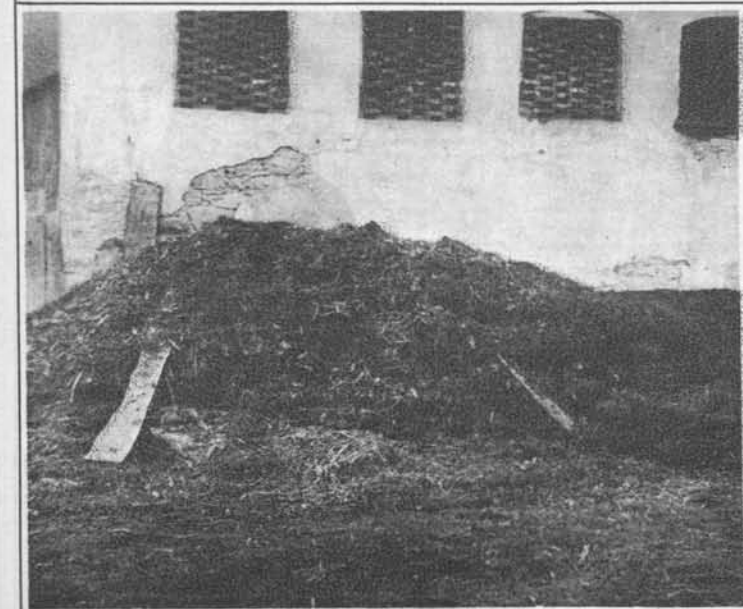
»Stranišče«, iz katerega raznašajo muhe odpadke v hiše, kar povzroča širjenje griže, tifusa in črevesne jetike.

Vzorne obzidano stranišče
pri Vidovičevi hiši v Lukovici, zgrajeno od ministrstva za narodno zdravje.

Vzor slabega vodnjaka,
ker je nezadostno pokrit in daje tako nezdravo okuženo vodo.

Zanemarjeno gnojišče ob steni,
kar povzroča vlago in razjeda zidovje. Gnojišče mora biti v betonirani jami, ločeno od poslopij.

Pravilno napravljen vodnjak,
postavljen s pomočjo ministrstva za narodno zdravje.

Premalo zdravja - preveč bolezni.

Moderna veda je spoznala in dokazala, da se more človek mnogih bolezni ubraniti, če živi in se ravna po določenih pravilih. Ta veda se imenuje higijena ali zdravje-slovje, to je nauk, ki nas uči ohraniti in utrditi naše zdravje. Raziskovalci so spoznali, da so vzroki mnogih teh obranljivih bolezni taki, ki se dajo odpraviti. In če odpravimo te vzroke, vidimo, da se bolezen ne pojavi. Tako n. pr. so v drugih državah odpravili na ta način mnogo bolezni in jih danes več niti ne poznajo. Na Danskem n. pr. umrje na 1000 ljudi 8 in pri nas 18.

Dalje na zadnji strani.

Slika na levi:

S prvega pastirskega tečaja na Jesenicah:

Udeleženci tečaja, ki se je vršil 6. marca t. l. z odborom in predavatelji v ospredju.

Šolski otroci iz Frama pri Mariboru,

ki so se dne 17. marca t. l. slovesno posvetili presv. Sreju Jezusovemu.

Na jugoslov.-italijanski meji

med Rakekom in Uncem: Skupina naših fin. stražnikov ob državnem mejniku.

Visoka starost.

Dne 17. t. m. je umrl v Mali Ligojni pri Vrhniku 88 letni Janez Furlan. Dva dni kasneje je umrla njegova žena 82 letna Marija. Bolehala sta samo šest dni. Zapustila sta deset sinov in hčera, ki so večinoma poročeni, ter 48 vnukov in 15 pravnukov in pravnukie.

Najboljši školjeloški sekači pomaranč

letošnjo veliko noč

Dr. Ivan Pregelj.

Dr. Ivo Šorli.

Premalo zdravja — preveč bolezni.

(Dalje.)

Da se večina bolezni tako rada razvija, je v splošnem pripisovati trem činiteljem, od katerih je prvi: naše slabe stanovanjske razmere. Slabo stanovanje je gnezdo bolezni. Stanovanja so povečini povsod enako slaba, v mestih in na kmetih. Zapiski nam kažejo, da umre največ takih ljudi, ki žive v najslabših socialnih razmerah, v nehigienskih stanovanjih. Kakšno mora biti naše stanovanje? Ono mora biti prostorno, mora biti v njem dober zrak in dosti svetlobe, ne sme biti pretoplo in ne premrzlo. Kuhinja mora biti ločena od spalne sobe, družine z otroci morajo imeti več sob. Stanovanje mora biti snažno in čisto. Stanovanje mora dajati družini vse pogoje za prijetno bivanje, ker le v takem stanovanju se more razviti pravilno družinsko življenje. Samo v takem stanovanju morejo starši vzgojevati svoje otroke v telesno in moralno močne ljudi, vzbujati v njih čut za snažnost in se z uspehom boriti proti današnjim trem socialnim boleznim — alkoholu, jetiki in spolnim boleznim.

Zahteve, katere danes postavljamo iz higienskih in socialnih razlogov na naše stanovanje, so sicer samoposebi razumljive, vendar jih del ljudi danes ne izpolnjuje, ker jih noče ali ne zna, drugi del pa, ker jih ne more. Velik del stanovanj je danes nezadosten in ravno oni sloji ljudstva, kateri bi zdravih stanovanj najbolj potrebovali, trpe na tem največ. Danes ni ne velikih ne malih stanovanj in če bi bila, jih ne dobe potrebni, ker ne morejo plačati visoke najemnine. Večina današnjih malih stanovanj po mestu in na kmetih pa ne odgovarja higienskim zahtevam. Zato ni čudno, če so današnja stanovanja ne ognjišča zdravja, marveč gnezdo bolezni.

Prevladuje mnenje, da je jetika bolj razširjena po mestih nego na kmetih, češ, ker je na kmetih čist zrak. To pa ni resnica. Čist zrak je res na kmetih, toda le zunaj, na polju, v gozdu, ne pa v hiši, ki ima mala, zadelana okna, male prenapolnjene sobe in podobno. Tu se stiska po zimi vse okoli peči, okna se ne odpirajo, ampak se mnogokrat še z žaganjem ali krpami zadelavajo. Ni torej čudno, da je z ozirom na kmetijsko podeželsko prebivalstvo mnogokrat še na slabšem kot mestno. Vodovoda ni in ljudje mnogokrat pijejo vodo, pomešano z gnojnico, ker imajo slab vodnjak in se gnojnica pod zemljo steka vanj. Stranišča so po večini slaba, odprta, mnogokrat imajo še svinje prost pristop. Muh je vse polno in te silijo iz stranišča in gnojišča v kuhinjo, v sobo in zastrupljajo jedila. Ceste in pota so slaba, povsod zastaja voda in gnojnica. Vse to vpliva seveda na stanovanje in pomaga razširati bolezni.

Drugi vzrok razširjanja bolezni je slabo gospodarsko stanje, revščina in pomanjkanje. Kjer nič ni, tam še Bog pravico zgubi, pravi slovenski pregovor. Denarja ni, da bi si ljudje postavili hiše in popravili stanovanja, nabavili potrebno pohištvo, perilo in obleko. Mnogokrat zadostuje gospodarjev zaslužek komaj za najpotrebnejšo hrano številni družini in za kaj drugega jim ne preostane. Večkrat pa se pridruži slabim gospodarskim razmeram še slabo gospodarjenje povzročeno po pitju alkoholnih pijač, po pijančevanju. Koliko družin je že upropastilo pijančevanje, koliko nesreče je že povzročilo, in koliko je še bode. Pijančevanje je vzrok našim slabim gospodarskim razmeram, saj se popije na leto v Sloveniji za 4 milijarde dinarjev. V Mariboru se je popilo leta 1923. po uradni statistiki nad 1 milijon litrov vina, v Ptuju tudi toliko. In to zavživanje alkoholnih pijač narašča od leta do leta. Kakšna bo naša bodočnost, se s strahom vprašujejo ljudje, ki se nad tem zločinom na lastnem narodu zamislijo.

Tretji činitelj našega današnjega slabega zdravstvenega stanja je — ne sramujmo se tega priznati — naša nizka kultura in še nižja zdravstvena kultura, ki je posledica prve.

Kaj pa je to zdravstvena kultura? To je poznanje najnavadnejših zdravstvenih pravil in njih udejevanje, to je življenje po njih.

Zdravstvena izobrazba je ravnotako, če ne še bolj potrebna, kot vsaka druga izobrazba. Danes ni dovolj, da smo poučeni o raznih vprašanih gospodarskega kulturnega ali političnega značaja, danes je pred vsem potreba zdravstvenega pouka. Tega manjka, povsod strašno manjka. Sola ga ne daje, čeprav bi bila ona prva v to poklicana, drugod ga je težko dobiti. Za primer pogledimo le navadno higiensko zahtevo, n. pr. umivajte si roke pred jedjo. Nepoučen bi si mislil, da je to nekaj pretiranega in bo rekel, čemu je tega treba, saj se tudi brez umivanja rok lahko doseže visoko starost. Ko bo pa enkrat poučen v nevarnosti, v kateri se nahaja, če sede k jedi z umazanimi rokami, ne bo več tako govoril! Pomanjkanje zdravstvene kulture je prav za prav pomanjkanje smisla za higienske potrebe, smisla za snago. Ni smisla n. pr. za čistočo telesa ali okolice, za pravočasno zdravljenje in pravilno življenje in podobno. In kjer ni smisla za kaj dobrega, tam se pojavi slabo. Kjer ni smisla za zdravje, tam nastane bolezni.

Dr. P.

Knjižovoznica R. T. D.

v Ljubljani, Kopitarjeva ulica 6/II.

priporočila

p. n. trgovcem s papirjem svojo veliko zalogo vsakovrsnih poslovnih knjig.

Črtanje

knjig po osebni želji, kakor tudi vezava, se izvrši v najkrajšem času ter po zmernih cenah.

Oglas

v „Ilustr. Slovincu“ imajo največji ter trajni uspeh. Zato inserirajte v njem.

„Slovenec“

edini slovenski dnevnik z ilustrirano prilogo stane mesečno samo Din 20.—.

Najcenejši slov. dnevnik!